

isabet
YAYINLARI

Açıköğretim Lisesi

COĞRAFYA

5-6

5 ve 6. Dönem

Başarının olduğu her yerde!

isabet

YAYINLARI

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

COĞRAFYA 5 - 6

KONU ANLATIMLI SORU BANKASI

Copyright ©

İSABET YAYINCILIK ve EĞİTİM HİZMETLERİ SAN. TİC. A.Ş

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır. Bu kitabın tüm hakları **İsabet Yayıncılık ve Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş'**ye aittir.

MEB

Bu kitaptaki çıkmış soruların her hakkı **MEB Ölçme Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğüne** aittir. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması ya da kullanılması, yayımlanması **MEB Ölçme Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün** yazılı izni olmadan yapılamaz. Bu yayın izni telif ücreti ödenerek alınmıştır.

ISBN

978-605-361-779-2

Yazarlar

İsabet Komisyon

Dizgi & Grafik

İsabet Dizgi

Genel Dağıtım

Çamlıca Basım - Yayın ve Dağıtım

Baskı Yeri ve Cilt

Fazilet Neşriyat ve Ticaret A.Ş.
(0212) 657 88 00
www.fazilet.com.tr

İnternet Hesapları

www.isabetyayinlari.com
bilgi@isabet.com.tr

isabet.yayincilik

@isabetyayinlari

isabetakademi

isabet **AKILLI
TAHTA**

www.isabetakillitahta.com

isabet **AKADEMİ**

www.isabetakademi.com

SUNUŐ

Deęerli ArkadaŐlar,

İsabet Yayınları olarak Açık Öğretim Lisesi sınavlarına en kolay şekilde hazırlanabilmeniz için **KONU ANLATIMLI SORU BANKASI** kitaplarını hazırladık.

Bu kitabı, **MEB müfredatına tamamen uygun, kolay, anlaşılır ve akılda kalıcı** şekilde hazırladık. Ayrıca önemli yerleri vurgulayıp "tablo", "resim" ve "uyarı"larla konunun dikkatinizi çekmesini amaçladık.

Konuları anlatırken **çıkıŐmış soruları çözümleriyle** beraber verdik.

Her konunun ardından testleri çözüerek öğrendiklerinizi ölçebilirsiniz.

Ayrıca bu kitabın ders anlatım videolarını **isabetakademi.com** adresinden ya da **Youtube İSABET AKADEMİ** kanalından izleyebilirsiniz. Bu kitabın dijital sürümünü **isabetakillitahta.com** adresinde bulabilirsiniz.

İsabet Yayınları ile yolunuz da AÇIK, ufkunuz da!

Hayat boyu başarılar dileriz...

İÇİNDEKİLER

COĞRAFYA - 5

ÜNİTE : 1 Doğal Sistemler

Ekosistem ve Madde Döngüsü	7
----------------------------------	---

ÜNİTE : 2 Beşeri Sistemler

Nüfus Politikaları ve Şehirlerin Fonksiyonları	27
--	----

Ekonomik Faaliyet Türleri	57
---------------------------------	----

Türkiye'yi Tanıyalım	73
----------------------------	----

COĞRAFYA - 6

ÜNİTE : 3 Küresel Ortam: Bölgeler ve Ülkeler

Kültürler ve Türk Kültürü - Küresel Ticaret	113
---	-----

Ülkeleri Tanıyalım	129
--------------------------	-----

Küresel ve Bölgesel Örgütler	133
------------------------------------	-----

ÜNİTE : 4 Çevre ve Toplum

Doğal Kaynaklar ve Çevre	143
--------------------------------	-----

Doğal Kaynakların Küresel Etkileri	159
--	-----

Coğrafya

5

EKOSİSTEM VE MADDE DÖNGÜSÜ

Biyçeşitlilik : Bitki ve hayvan çeşitliliği demektir.

Ekvatorial iklimde biyçeşitlilik fazla, kutup ve çöl ikliminde azdır.

Biyosfer : Hava, su, toprak ve canlılardan oluşan yaşam alanına denir.

Biyom : Benzer bitki ve hayvan topluluklarını barındıran bölgelere denir.

Fauna : Belirli bir coğrafi alanda bulunan hayvan türlerine denir.

Flora : Belirli bir coğrafi alanda bulunan bitki türlerine denir.

Habitat : Bitki ve hayvan topluluklarının yaşadıkları ortama denir.

Ekosistem : Canlı ve cansız varlıkların etkileşim içinde olduğu doğal ortama denir.

Adaptasyon : Bitki ve hayvan türlerinin hayatlarını devam ettirebilmek için buldukları ortamın iklim şartlarına uyum sağlamasına denir.

Adaptasyona örnekler :

1. Yağmur ormanlarının geniş yapraklı olması
2. Çöl bitkilerinin kısa sürede çimlenmesi
3. Çöl bitkilerinin kök sistemlerinin gelişmesi
4. Bazı kaktüs türlerinin ince ve uzun olması
5. Kaktüslerin su kaybını azaltmak için yapraklarının diken şeklini alması
6. Çöl hayvanlarının açık renkli olması
7. Çöl hayvanlarının gündüzleri bir oyuk ya da mağarada dinlenirken geceleri ortaya çıkması
8. Kutup ayılarının uzun bir kış uykusuna yatması
9. Kutup hayvanlarının derilerinin altına kalın bir yağ tabakası ile kaplı olması
10. Kutup tilkileri küçük kulaklara sahipken çöl tilkilerinin uzun kulaklı olması
11. Kutup ayısı ve tilkisinin beyaz renkli olması

NOT

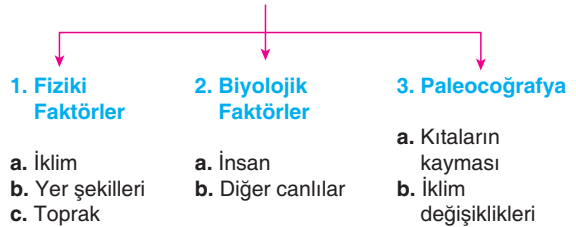
Deniz biyomlarında ilk 100 metrede canlı çeşitliliği fazladır. Bunun nedeni güneş ışınlarının 100 metreden daha derine ulaşmamasıdır.

BİYOM			
SU BİYOMU		KARASAL BİYOMLAR	
Deniz Biyomu	Tatlı Su Biyomu	Tropikal Yağmur Ormanları Biyomu	Çayırlar Biyomu
		Savan Biyomu	İğne Yapraklı Ormanlar Biyomu
		Çöl Biyomu	Tundra Biyomu
		Yaprak Döken Ormanlar Biyomu	Kutup Biyomu
		Çalılık Biyomu	Dağ Biyomu

NOT

Karasal biyomlar bitki türlerine göre sınıflandırılırken, su biyomları suyun kimyasal özelliğine göre (tatlı veya tuzlu) sınıflandırılır.

CANLILARIN YERYÜZÜNE DAĞILIŞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

1. Fiziki Faktörler

a. İklim :

- Sıcak ve nemli bölgelerde canlı çeşidi fazladır. Örneğin; ekvator çevresi (yağmur ormanları)
- Kurak yerlerde canlı çeşidi azdır. Örneğin; çöl
- Soğuk yerlerde canlı çeşidi azdır. Örneğin; kutuplar
- İklim çeşidi fazla olan yerlerde canlı çeşidi fazladır. Örneğin; Türkiye

Örnek

Bitkilerin yeryüzüne dağılışı aşağıdakilerden hangisinin dağılışından doğrudan etkilenir?

- A) İklim tipleri
- B) Kayaç yapısı
- C) Hayvan türleri
- D) Yer şekilleri

Mayıs 2015

Çözüm

İklim çeşidinin artması bitki çeşidinin artmasına neden olur.

Cevap : A

b. Yer şekilleri :

- Yükseklere çıkıldıkça sıcaklık azaldığı için canlı çeşidi azalır.
- Dağların denize bakan yamaçlarında canlı çeşidinin fazla olması.

Örneğin; Akdeniz güney yamaçları

- Okyanuslardaki adalarda başka yerde görülmeyen bitki ve hayvan türlerinin yaşaması.

Örneğin; Avustralyada → Kanguru

Galapagos Adaları → Komodo ejderi

Madagaskar Adaları → Lemur

Kanguru

Koala

Komodo ejderi

Lemur

Doğal olan ya da olmayan etkenler sonucunda meydana gelen bazı değişimler kara ve denizler arasında canlı türlerinin geçişine imkan sağlayabilir.

Örnek :

Süveyş Kanalı açıldıktan sonra Akdeniz, Kızıldeniz ve Hint Okyanusu arasında bitki ve hayvan türleri geçişleri olmuştur.

c. Toprak :

Toprak özellikleri canlıların dağılışını etkileyen önemli bir faktördür.

Örnek :

Çay : Yıkanmış ve kireçsiz topraklarda yetişir.

Antep fıstığı : Tuzlu ve kireçli topraklarda yetişir.

Salyangoz : Kireçli yerlerde çok olur.

2. Biyolojik Faktörler

a. İnsan :

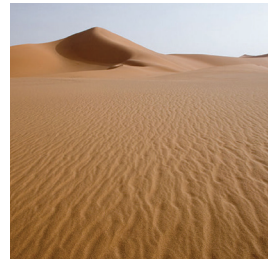
- Hızlı nüfus artışı ve sanayileşme nedeniyle biyoçeşitliliği en çok tehdit eden insandır.
- Son yüzyılda 30 bin bitki türü yok olmuştur. Ayrıca günde 3 canlı türü yok olmaktadır.
- Bilinçsiz ve aşırı zirai ilaçlama yapılması
- Anız örtüsünün yakılması
- Verimli tarım alanlarının yerleşme ve sanayi alanlarına dönüştürülmesi
- Küresel ısınmanın yaşanması
- Erozyonun artması
- Ormanların tahrip edilmesi sonucunda tarım alanları oluşması, en önemli olumsuzluklardır.

b. Diğer Canlılar :

Bir bölgedeki bitki türlerinin fazla olması, o bölgedeki biyolojik çeşitliliğin fazla olmasına yol açarken, bitki türlerinin cılız olması veya hiç olmaması o bölgedeki biyolojik çeşitliliğin az olmasına yol açar.

Gür bitki örtüsü

Cılız bitki örtüsü

3. Paleocoğrafya

a. Kıtaların Kayması :

Kıtaların birbirine yaklaşması veya uzaklaşması bitki ve hayvanların göç yollarının değişmesine, daha önceden bir arada bulunmayan türlerin etkileşimine neden olur.

b. İklim Değişikliği :

- Buzul devri nedeniyle hayvanların, yaşam alanları daralmıştır.
- Bering boğazının donması. Asyadan, Amerika'ya hayvan geçişlerini sağlamıştır.
- Buzulların erimesi deniz seviyesinin yükselmesine bazı kıyıların sular altında kalmasına neden olur.
- İklim değişikliğinden en fazla etkilenen yerler resiflerdir.

Örnek

Temmuz 2013

Paleocoğrafya nedir?

- A) Geçmiş çağlardaki coğrafya olaylarını açıklamaya çalışan jeolojinin alt dalıdır.
- B) Geçmiş jeoloji çağlarındaki iklim oluşumunu ve iklim değişmelerini inceleyen bilimdir.
- C) Benzer bitki ve hayvan gruplarının bulunduğu coğrafi alandır.
- D) Nüfusun nitelik ve nicelik gibi özelliklerini inceleyen bilim dalıdır.

Cevap : B

Örnek

Temmuz 2013

"Sıcaklık" canlıların yeryüzüne dağılışını etkileyen coğrafi faktörlerden hangisinin elemanıdır?

- A) Toprak
- B) İnsan
- C) İklim
- D) Yerçekilleri

Cevap : C

Örnek

Haziran 2014

Aşağıdakilerden hangisi yeryüzünde canlı hayatını ve çeşitliliğini olumlu yönde etkiler?

- A) Suların kirlenmesi
- B) Kentleşmenin hızlanması
- C) İnsan nüfusunun artması
- D) Erozyonla mücadele edilmesi

Cevap : D

EKOSİSTEM

Canlı ve cansız unsurların bir arada bulunduğu bir bütündür.

Ekosistemi;

- Atmosfer (Hava küre)
- Litosfer (Taş küre)
- Hidrosfer (Su küre)
- Biyosfer (Canlılar küresi) oluşturur.

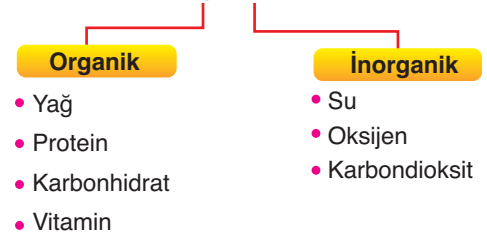
EKOSİSTEMLER

1. Canlı Ögeler

- Bitkiler
- Hayvanlar
- Mikroorganizmalar

2. Cansız Ögeler

a) Kimyasal Etmenler

b) Fiziksel Etmenler

Işık, sıcaklık, rüzgar, yağış

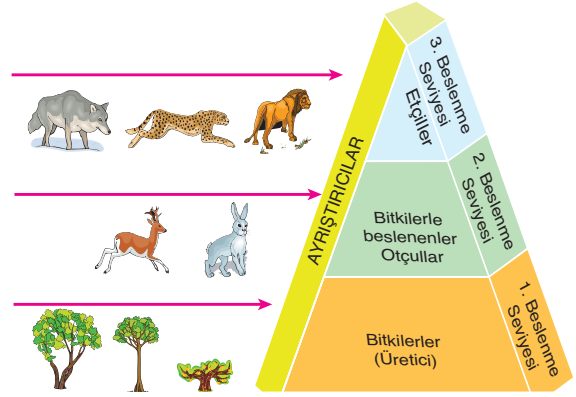

Örnek

Aşağıdakilerden hangisi bir ekosistemi oluşturan canlı öğelerdendir?

- A) Karbonhidrat
- B) Mikroorganizmalar
- C) Karbondioksit
- D) Protein

Temmuz 2013

Besin zinciri

Çözüm

Bitki, hayvan ve mikroorganizmalar canlı öğelerdir.

Cevap : B

Örnek

Ocak 2015

Ekosistemlerde üretici konumunda olan canlı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitkiler
- B) Otçullar
- C) Etçiller
- D) Ayrıştırıcılar

Çözüm

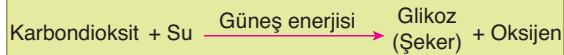
Canlılar içinde sadece, bitkiler fotosentez yardımıyla besin üretirler.

Cevap : A

BESİN ZİNCİRİ

Bitkiler, algler ve bazı bakteriler fotosentez yaparak besin üretebilen canlılardır. Fotosentez yapabilmek için, güneş enerjisini kullanırlar.

- Dünyadaki bütün canlılar yaşamak için enerjiye ihtiyaç duyar.
- Bitkiler, güneş enerjisi yardımıyla fotosentez sonucunda enerji üretir.
- Bitkiler tarafından üretilen bu enerji beslenme yoluyla bir canlıdan diğer canlıya (bitkilerden otçullara, otçulardan etçillere) aktarılmış olur.

- Besin zincirinde enerjinin bir gruptan diğerine aktarıldığı her halka beslenme seviyesini oluşturur.
- Besin zinciri boyunca aktarılan enerjinin büyük bir kısmı o canlının yaşam gereksinimleri için kullanılırken geriye kalan enerji zincirin bir sonraki halkasına aktarılır.
- Besin zincirindeki bu enerji aktarımı piramit şeklinde şöyle ifade edilir.

NOT

Bu üç seviye içinde sadece bitkiler besin üretirler.

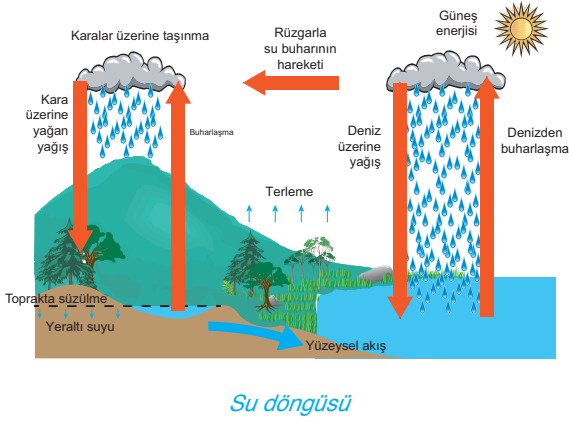
Besin piramidinde enerji akışı tek yönlü olup, bir üst basamağa enerjinin %10 u aktarılabilir.

Besin piramidinin bütün aşamasında yer alan ayrıştırıcılar, bakteri ve mantarlardan oluşur.

MADDE DÖNGÜSÜ SU DÖNGÜSÜ

Su moleküllerinin güneş enerjisi ve yer çekimi etkisiyle ekosferdeki döngüsüne denir.

Su Döngüsünde Suyun Hareket Etmesini Sağlayan Beş Olay

1. Buharlaşma + Terleme :

Su döngüsünün ilk aşamasıdır. Güneş ışınlarının etkisiyle, yüzey sularından buharlaşma yoluyla atmosfere yayılır. Bitkilerde ise terleme yoluyla oluşan su, buharlaşma yoluyla atmosfere yayılır.

2. Yoğunlaşma :

Atmosferdeki su buharının sıvı hale geçmesidir. Yoğunlaşan su buharı bulutları oluşturur.

3. Yağış :

Atmosferde yoğunlaşma sonucunda oluşan bulutların sıvı (yağmur) ve katı (kar ve dolu) hale dönüşerek yeryüzüne inmesidir.

4. Yüzeysel Akışı :

Yağmur, kar ve buz sularının erimesi sonucunda oluşan suyun ve bazı kaynak sularının eğim doğrultusunda akışıdır. Yeryüzüne düşen suların büyük bir kısmı akarsularla okyanusa taşınmaktadır.

5. Yer Altı Akışı :

Suyun yer altında oluşturduğu kanallar aracılığıyla akışa geçmesidir.

Örnek

Aşağıdaki olaylardan hangisi su döngüsü içerisinde yer almaz?

- A) Buharlaşma
B) Terleme
C) Başkalaşım
D) Yoğuşma

Mayıs 2015

Çözüm

Buharlaşma, terleme, yoğuşma, yağış, yüzeysel akış yer altı akışı su döngüsünün aşamalarıdır.

Cevap : C

Su Döngüsünün Yararları

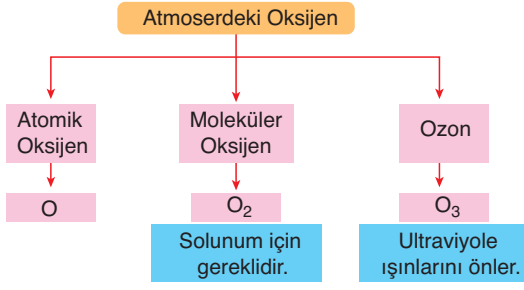
1. Kayaçların kimyasal yolla çözünmesini sağlayarak toprak oluşumunu hızlandırır.
2. Bitkilerin fotosentez yapabilmesini ve topraktaki besin maddelerini kökleriyle alabilmesini sağlar.
3. Canlıların sıvı ihtiyacını karşılayarak hayatın devamlılığını sağlar.
4. İklim olaylarının oluşmasını sağlar.
5. Biyoçeşitliliği korur ve ekosistemin dengede kalmasını sağlar.

NOT

Su döngüsü Ekvatorial iklimde yıl boyunca kesintiye uğramadan devam eder.

OKSİJEN DÖNGÜSÜ

- Canlıların aldıkları besinleri enerjiye dönüştürebilmesi için oksijen gereklidir.
- Oksijen döngüsü, fotosentez ve solunum yoluyla meydana gelir.
- Atmosferde %21 oranında oksijen bulunmaktadır.
- Oksijen, sularda çözülmüş halde bulunur.

Oksijenin Açığa Çıktığı Yerler

1. Fotosentez
2. Suyun fotolizi (Suyun ışık yardımıyla oksijen ve hidrojene dönüşmesi)

Örnek

Atmosfere oksijen sağlayan **en önemli kaynak** aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Elektrik deşarjları
- B) Volkanik faaliyetler
- C) Bitkilerin fotosentezi
- D) Besinlerin oksidasyonu

Ocak 2015

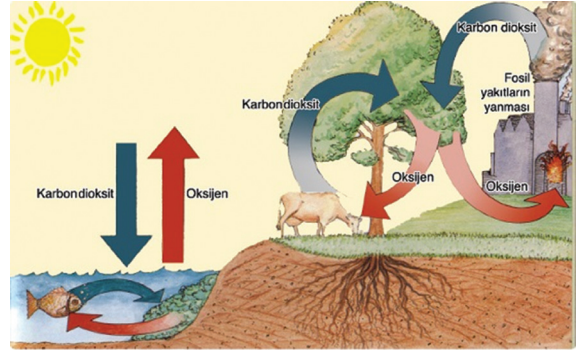
Çözüm

Atmosfere oksijen, fotosentez ve fotoliz yoluyla karışır.

Cevap : C

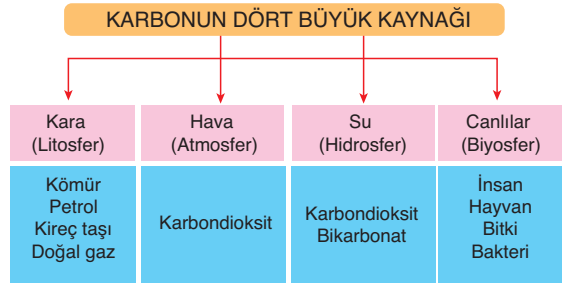
Oksijenin Tüketildiği Yerler

1. Canlıların solumunu
2. Orman yangınları
3. Fosil yakıtların yakılması
4. Organik maddelerin oksidasyonu (Bakterilerin topraktaki azotu nitrit ve nitratlara dönüştürebilmesi için oksijeni yakıt olarak kullanmasıdır.)
5. Canlıların aldıkları besinlerin enerjiye dönüşmesini sağlar.

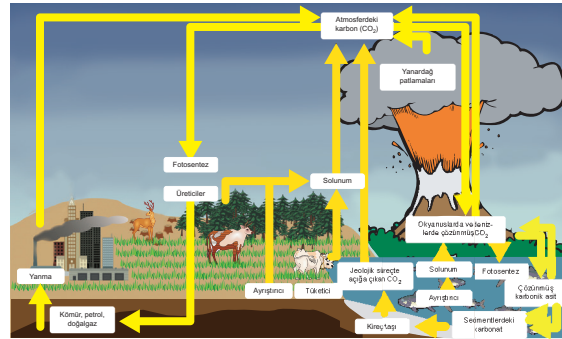

Oksijen döngüsü

KARBON DÖNGÜSÜ

isabet

Karbon döngüsü

- Karbon döngüsü atmosfer, litosfer, biyosfer ve hidrosfer arasında gerçekleşir.
- Karbonun büyük bir kısmı karbondioksit şeklinde bulunur.
- Karbondioksitten çıkan karbon fotosentez için çok önemlidir.
- Fotosentez olmasaydı Dünya'da bulunan bütün canlılar 35 yıl içinde yok olurdu.
- Karbondioksit sıcaklığı dengeleyerek günlük ve mevsimlik sıcaklıkların aşırı artmasını ve azalmasını engeller.
- Karalardan erozyon yolu ile taşınan organik ve inorganik maddeler vasıtasıyla deniz tabanlarındaki tortullarda karbon birikir.

- Denizler atmosfere oranla 50 kat fazla karbon içerdiklerinden, karbon akışını düzenleyen en önemli kaynaklardır.
- Denizler ile atmosfer arasında karbon alışverişi çok yavaştır (Özellikle denizin ilk 100 metresinde gerçekleşir.)

Örnek

Karbon ve bileşikleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Canlı dokularının temel taşıdır.
- Tuzlar en önemli kaynağıdır.
- Günlük ve mevsimlik sıcaklıkları dengelerler.
- Fotosentezin gelişiminde rol alırlar.

Mayıs 2015

Çözüm

Tuzlar farklı bir mineral olup, karbon kaynağı değildir.

Cevap : B

Karbondioksitin Tüketildiği Yerler

- Fotosentez
- Deniz canlılarının kabuk oluşumu
- Karbonatlı kayaçların oluşumu
- Fosil yakıtların (kömür – petrol) oluşumu

Karbondioksitin Açığa Çıktığı Yerler

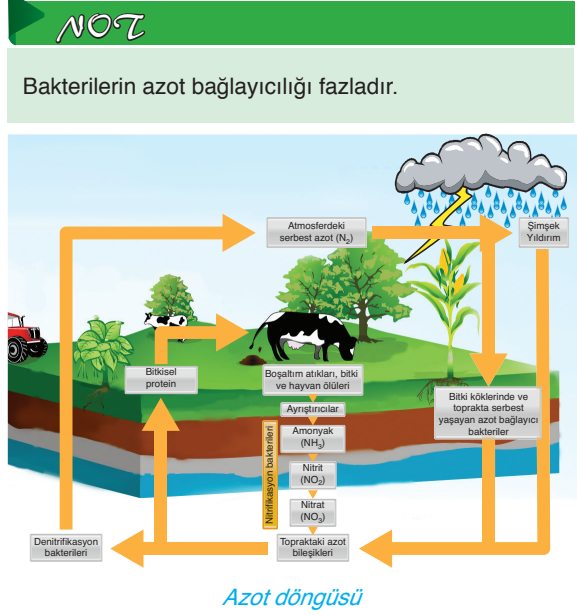
- Solumun
- Canlıların çürümesi ve orman yangını
- Karbonatlı kayaların ayrışması
- Suyun hava ile teması

Atmosferdeki karbon oranını azaltmak için,

- Yenilenebilir enerji (rüzgar, su, güneş vb) kullanmak
- Orman tahribatını önlemek
- Fabrika ve arabalardan karbon salınımını azaltmak

AZOT DÖNGÜSÜ

- Atmosferde %78 oranında azot (N_2) bulunur.
- Canlıların büyümesini sağlar.
- Ekosisteme bitkiler aracılığıyla girer.
- Azot yıldırım ve şimşekle Nitrat ve Nitrite dönüşür. Nitrat yağışlarla toprağa girerek bitkilerce kullanılır.
- Bütün canlıların DNA'sında azot vardır.
- Toprağın verimini artırır.
- Canlılar azotu doğrudan kullanamazlar.

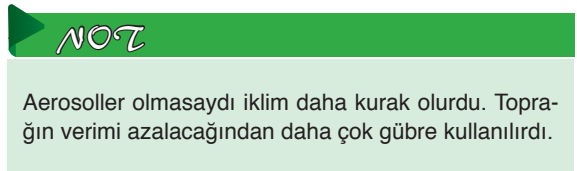

Aerosol:

- Okyanusta meydana gelen dalgalar sonucunda atmosfere su damlacıkları (tuz kristalleri) fırlatılmaktadır. Bu su damlacıklarına aerosol denir.

Aerosollerin iki önemli görevi vardır.

- Yağışın oluşmasını sağlar.
- Toprağın verimini artırır.

Örnek

Aşağıdaki olaylardan hangisi bir canlı neslinin yok olmasına neden olabilir?

- Tsunami
- Deprem
- Küresel ısınma
- Volkanik patlamalar

Mayıs 2015

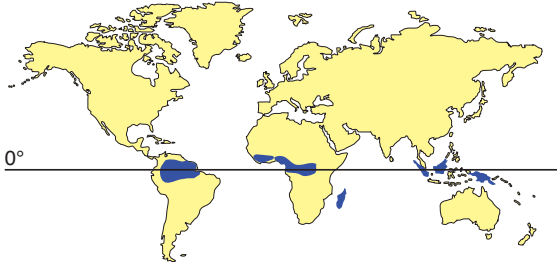
Çözüm

Küresel ısınma iklim değişikliklerine neden olacağından, bazı canlılar yeni ortama uyum sağlayamayabilirler.

Cevap : C

A. KARASAL BİYOMLAR

Biyomun Adı : TROPİKAL YAĞMUR ORMANLARI BİYOMU

Bitki : Yılboyu yeşil kalan geniş yapraklı gür ormanlar

Hayvan : Fil, şempanze, yılan, jaguar, leopar, kelebek türleri

İklim özelliği : Yıl boyu sıcak ve nemli (ekvatorial iklim)

Örnek

Karasal biyomlar genellikle hangi coğrafi özelliğe göre sınıflandırılır?

- A) Yer şekillerine göre
- B) Toprak özelliklerine göre
- C) Bitki örtüsüne göre
- D) Enlem değerlerine göre

Haziran 2014

Çözüm

Karasal biyomlar bitki örtüsüne göre sınıflandırılır.

Cevap : C

Örnek

Aşağıdakilerden hangisi tropikal yağmur ormanlarının genel özelliğidir?

- A) Uzun boylu, geniş yapraklı ve sık ağaçlardan oluşurlar
- B) Kış mevsiminde yapraklarını döken ağaçlardan oluşurlar
- C) Kuzey yarımküre'de 45°-70° paralelleri arasında yayılış gösterirler
- D) İçinde barındırdığı hayvan tür ve sayısı oldukça düşüktür

Haziran 2014

Çözüm

Yağmur ormanları yıl boyu yeşil kalan geniş yapraklı gür ormanlardır.

Cevap : A

Örnek

Aşağıda verilen biyomlardan hangisinde biyoçeşitlilik daha zengindir?

- A) Dağ biyomu
- B) Tundra biyomu
- C) İğne yapraklı ormanlar
- D) Tropikal yağmur ormanları

Ocak 2015

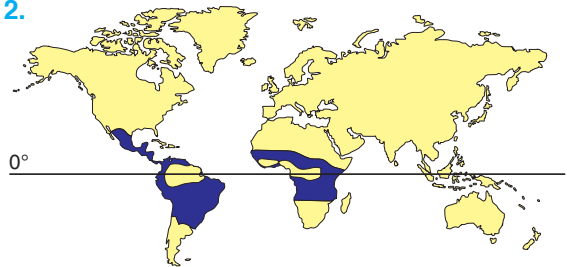
isabet

Çözüm

Dünyadaki bitki ve hayvan türlerinin yarısından fazlası yağmur ormanlarında yaşamaktadır.

Cevap : D

2.

Biyomun adı : SAVAN BİYOMU

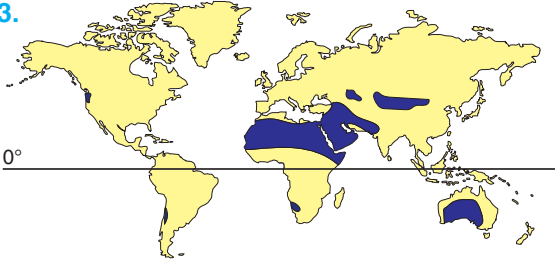
Bitki : Yazları yeşeren kışın kuruyan uzun boylu otlar ve seyrek ağaçlar

Hayvan : Zebra, zürafa, aslan, çita, geyik, antilop

İklim özelliği : Yazları yağışlı, kışları kurak ve yıl boyu sıcak savan iklimi

3.

Biyomun adı : ÇÖL BİYOMU

Bitki : Su tutabilen bitkiler (kaktüs vb.) çalılıklar

Hayvan : Deve, yılan, kertenkele, örümcek, yarasa

İklim özelliği : Yıl boyu sıcak, yıl boyu kurak, sıcaklık farkı fazla çöl iklimi

NOT

Dönenceler çevresindeki çöllere sıcak, kutuplara soğuk çöllere denir.

Örnek

Aşağıdaki canlı türlerinden hangisi sıcak çöllerde yayılış gösterir?

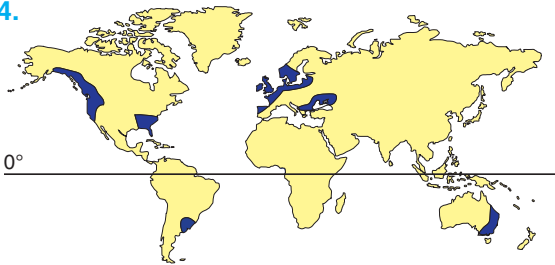
- A) Fok
- B) Penguen
- C) Kertenkele
- D) Kutup ayısı

Çözüm

Deve, yılan, kertenkele, örümcek, yarasa çölde yaşayan bazı canlılardır.

Cevap : C

4.

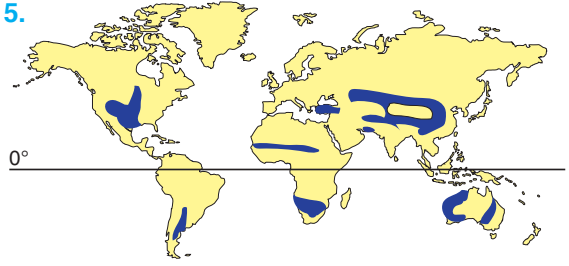
Biyomun adı : YAPRAK DÖKEN ORMANLAR BİYOMU

Bitki : Sonbaharda yapraklarını döken ormanlar

Hayvan : Kartal, ayı, karaca, geyik, samur, sincap

İklim özelliği : Yazlar serin, kışlar ılık ve her mevsim yağışlı ılıman okyanusal iklim

5.

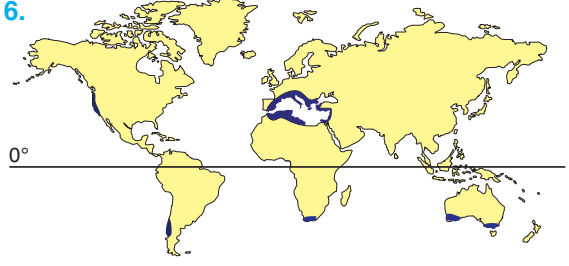
Biyomun adı : İLİMAN ÇAYIR BİYOMU

Bitki : Çeşitli otlar (step, çayır, piri)

Hayvan : Lama, bizon, antilop, bufalo, kanguru

İklim özelliği : Orta kuşak karalarının iç kesimlerinde yağışın az olduğu karasal iklim

6.

Biyomun adı : ÇALILIK BİYOMU

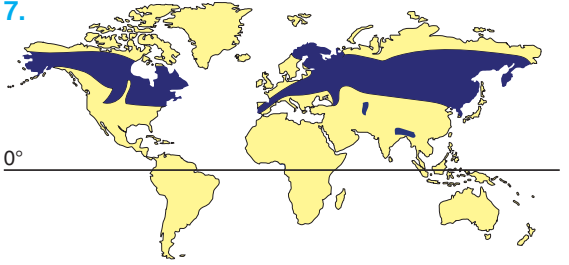
Bitki : Yıl boyu yeşil çalılık ve bodur ağaçlar (maki)

Hayvan : Çakal, tavşan, tilki, kurt, keçi,

İklim özelliği : Yazlar sıcak ve kurak kışlar ılık ve yağışlı Akdeniz iklimi

isabet

7.

Biyomun adı : İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR BİYOMU

Bitki : Tayga ve Boreal ormanları

Hayvan : Samur, vaşak, geyik, kunduz, ayı, kurt, tilki

İklim özelliği : Yazlar serin ve yağışlı, kışlar uzun ve soğuk sert karasal iklim